

Landbruket i Steinkjer

Kommunens viktigste næring

Utredning fra Marit Haugen

Versjon 1.12.2025

Landbruket i Steinkjer

Steinkjer er **en av landets største landbrukskommuner**, både i volum og verdi.

Størst direkte verdiskaping og sysselsetting er det knyttet til melk.

Steinkjerbonden har tatt mulighetene og investert betydelig i kylling og eggproduksjon.

Steinkjer har lange verdikjeder knyttet til landbruket: kornet som produseres i Steinkjer går i alt vesentlig til forkorn, mye foredles ved Steinkjer kornsilo, selges til Felleskjøpet, utnyttes av husdyr.

Grisen slaktes på Norturas anlegg som også bidrar til arbeidsplasser i Mattilsynet vegg i vegg. Bonden kjøper traktorer, maskiner og andre innsatsfaktorer, regnskaps-, rådgivnings- og veterinærtjenester og ikke minst transporttjenester.

Tilsvarende verdikjeder finner vi også på skog.

Et stort landbruksmiljø gir grunnlag for institusjoner som Mære VGS, NIBIO, Landbruksdirektoratet og skogklyngen på Innocamp.

I det videre er det forsøkt å illustrere og sette tall på betydningen av dette – og det gir grunnlag for å si at Landbruket er Steinkjers viktigste næring.

Hva kan vi diskutere videre.....

- Melkeproduksjonen er størst i Steinkjer, volumet er noe redusert. 22 produsenter driver i båsfjøs og trenger å investere for å opprettholde produksjonen etter 2034.
- Det er investert tungt i egg og kylling, Steinkjerbonden må fortsette å ta de markedsmuligheten som kommer.
- Det er avgjørende å opprettholde sveinkjøttproduksjonen for å opprettholde slakteriet,
- Kornproduksjonen i Steinkjer er i alt vesentlig forkorn, det er markedsmuligheter for matkorn og Statsforbalteren har startet et prosjekt.
- Jordbærproduksjonen er marginal og det er lite grøntproduksjon utover dette. Det er grunn til å tro at markedet for grønt vil øke i tida fremover.
- Jakt er den største tilleggsnæringen i Steinkjer. Det er grunn til å tro at det er potensiale for økt kommersialisering.
- Synergiene i at helhetlige og lange verdikjeder er lokalisert i Steinkjer er ikke utnyttet.

17% AV SYSSELSETTINGEN I STEINKJER ER LANDBRUKSAVHENGIG

1 sysselsatt i landbruket -> 2,4-2,6 sysselsatt totalt

1 mill i verdiskaping i jordbruket -> 3 mil i verdiskaping totalt

Landbruket i Steinkjer:

- Høy sysselsetting
- Kjøp av varer
- Stor relatert virksomhet

Steinkjer har hatt en nedgang i verdiskapinga i tradisjonelt landbruk, dette til tross for en betydelig vekst innen egg og kylling.

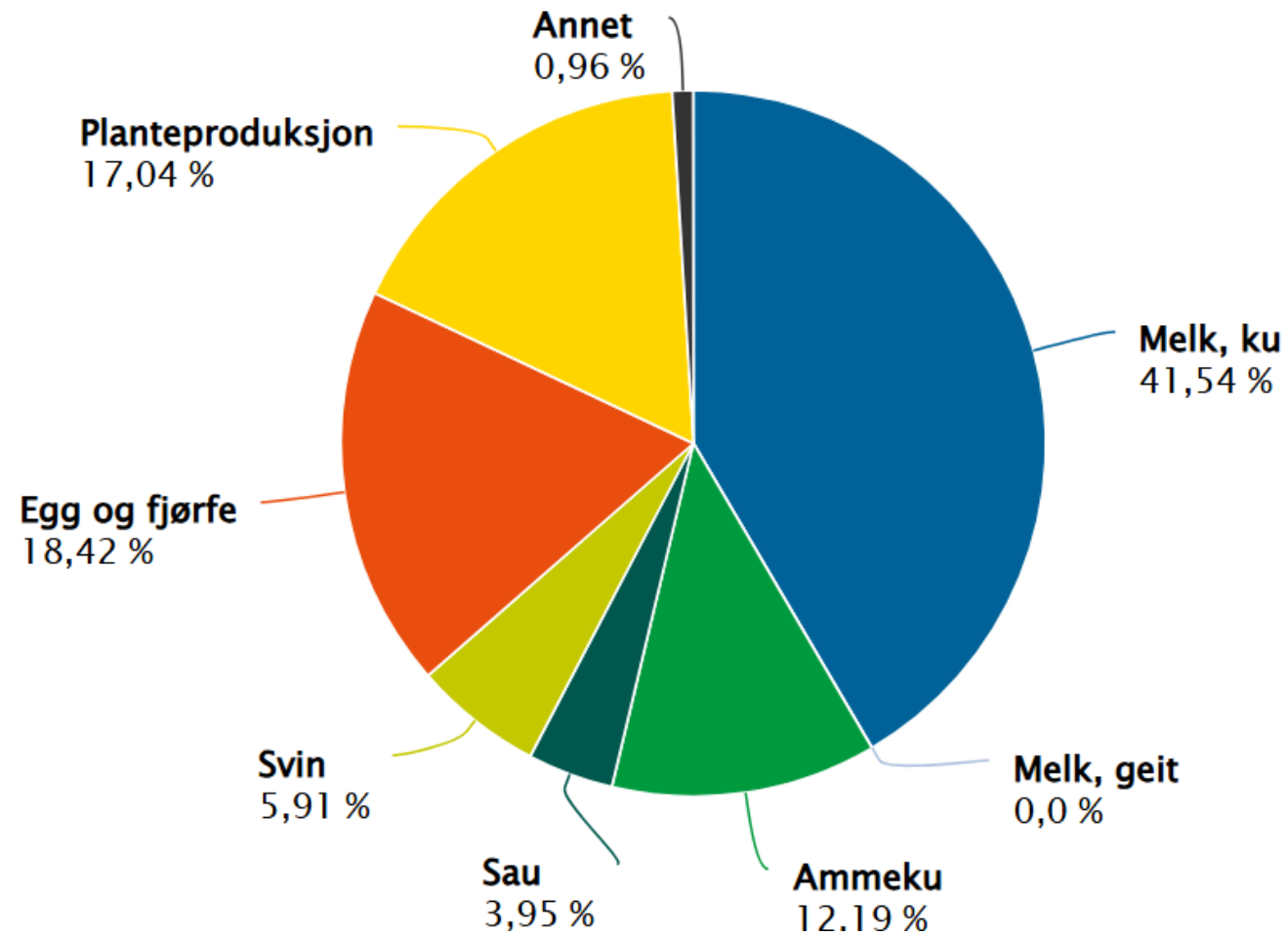

Syssestelling og verdiskaping landbruket i Steinkjer

	Melk	Ammeku	Sau	Svin	Egg	Fjørfekjøtt	Korn	Frukt og bær	Sum
Syssestelling	233,7	74,5	57,8	22,1	31	32,1	73,3	17,8	558
Verdiskaping	163,5	48	15,5	23,3	31	41,5	52,6	7,3	393,6

Syssestelling i årsverk, Verdiskaping i mill. 2021-tall Kilde: SINTEF

Verdiskaping for ulike produksjoner i Steinkjer

Foretak landbruket

I alt er det 20 718 landbrukseiendommer i Trøndelag(2021), hvorav 19 033 med bygninger og 13 991 med bosetting. I alt er 47 455 personer bosatt på en landbrukseiendom i Trøndelag, noe som utgjør 10 prosent av innbyggerne i fylket.

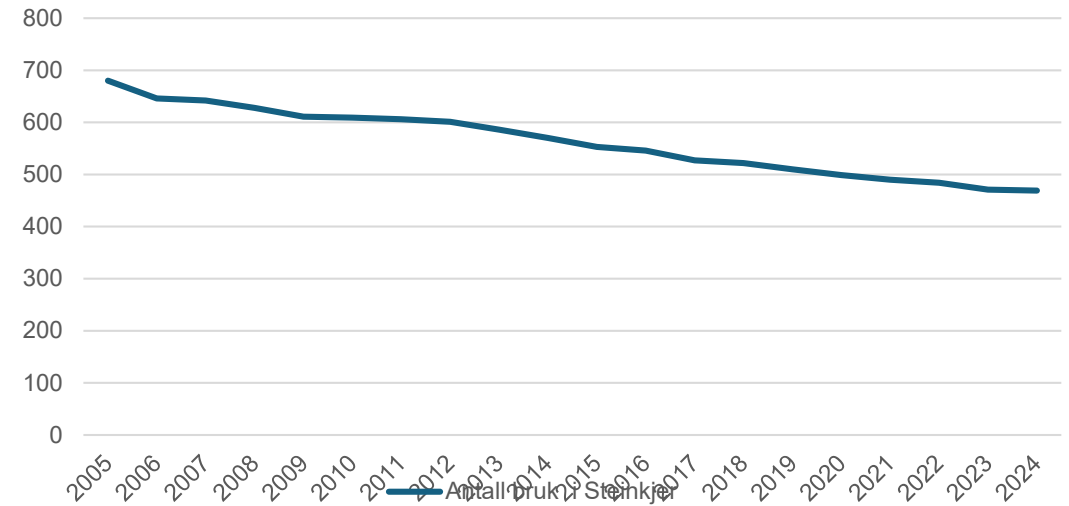
I 2024 var det 1322 landbrukseiendommer i Steinkjer kommune, herav 500 foretak som faktisk driver landbruk og søkte produksjonstilskudd.

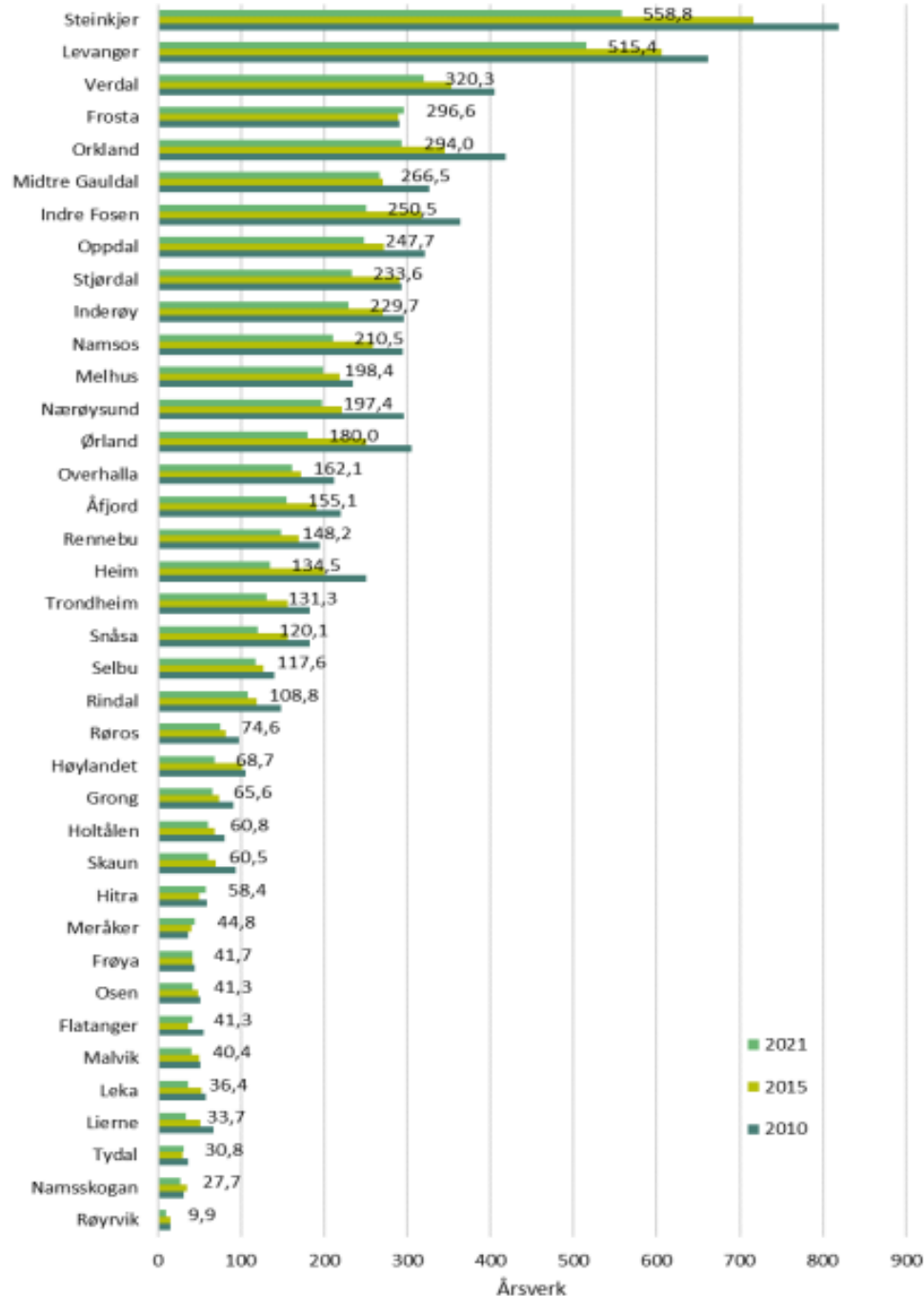
Samlet for landet er det 35 445 foretak og i Trøndelag 5032 som søkte p-tillegg (2024). Trl= 14%

De siste 20 årene er antallet foretak i Steinkjer redusert med 211, fra 680 i 2005, en reduksjon på over 30%.

Samtidig har gjennomsnittsstørrelsen både i areal og dyretall økt.

Antall bruk i Steinkjer

Sysselsetting i landbruket

Det er vanskelig å måle sysselsatte, timeforbruk og årsverk i landbruket. (SSB og Driftsgranskingene har ulike tall)

Figuren viser utviklingen i sysselsetting i jordbruket, målt som totalt antall årsverk utført, for hver enkelt trøndersk kommune i 2010- 2021. Tall utenfor søylene viser sysselsetting i 2021.

Figuren viser sysselsetting i jordbruket, årsverk à 1 845 timer, 2010, 2015 og 2021 i trønderske kommuner.

Steinkjer har hatt en betydelig nedgang i årsverk, dette til tross for en betydelig vekst innen kylling og egg, nedgangen skyldes i hovedsak færre melkeprodusenter.

Det er størst arbeidsinnsats i melkeproduksjonen (ku), med 2 739 årsverk i Trøndelag.

Deretter følger sauehold (930 årsverk) og kjøttproduksjon på ammeku (571 årsverk).

Produksjonsinntekter og verdiskaping i tradisjonelt landbruk

Produksjonsinntekten til landbruket i Steinkjer kommune var i 2021 **1,1 mrd kroner.**

I 2024 mottok gårdene i Steinkjer kommune **321 mill kr i tilskudd fra staten.** Det sier mye om størrelsen på landbruket i kommunene at Steinkjer er den kommunen i landet som får nest mest tilskudd.

I gjennomsnitt kommer **78 prosent fra salg av råvarer i markedet og 22 prosent fra tilskudd.** I beregningene fra 2015 utgjorde inntektene fra markedet 75 prosent og tilskuddene 25 prosent av produksjonsinntektene. Større enheter innen melkeproduksjon og økt kylling produksjon bidrar til at større andeler fra markedet. Siden 2021 er det grunn til å tro at inntekten i landbruket i Steinkjer økt. (økt melkepris, økt volum, investeringer i eggproduksjonen)

Verdiskapingen (bruttoproduktet) er av NIBIO kalkulert til **394 millioner kroner** i 2021. Levanger (415 millioner kroner) og Steinkjer (394 millioner kroner) hadde høyest verdiskaping i Trøndelag i 2021. Disse kommunene hadde også høyest verdiskaping i 2015, men da lå Steinkjer noe over Levanger.

Steinkjer har hatt en nedgang i verdiskapingen fra 2015 til 2021.

Areal

Ca 3% av landet vårt er dyrkbar mark. For OECD-landene er andelen nær 40%

Samlet areal som blir drevet aktivt i Norge i vekstsesongen 2024 er 9,8 millioner dekar.

Det totale landarealet i Trøndelag er på om lag 37 000 km². Det er ca. 10 600 km² produktiv skog og 1 700 km² jordbruksareal i drift i Trøndelag.

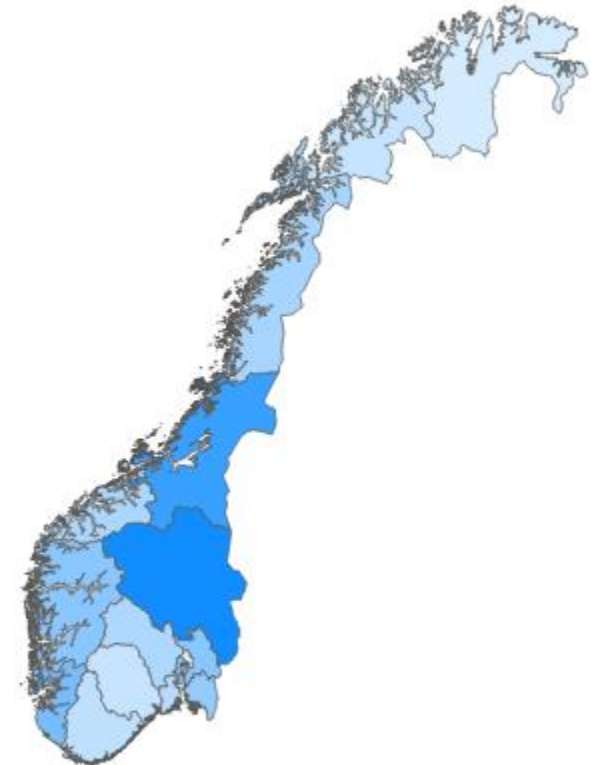
Jordbruksareal i drift utgjør 4,5 % av landarealet i Trøndelag, mens skogarealet utgjør 28%.

Trøndelag er fylket med nest mest dyrka areal med 1,7 millioner dekar, 17 % av jordbruksarealet i landet. Trøndelags andel av jordbruksareal i drift har vært relativt stabil gjennom hele 2000-tallet.

Samlet jordbruksareal i Steinkjer er 171 044 dekar. Noe som utgjør om lag 8,5% av kommunens landdel og 1,74% av det nasjonale jordbruksarealet. Steinkjer er den kommunen i Trøndelag med mest areal og nr 3 i landet. (Ringsaker og Indre Østfold foran)

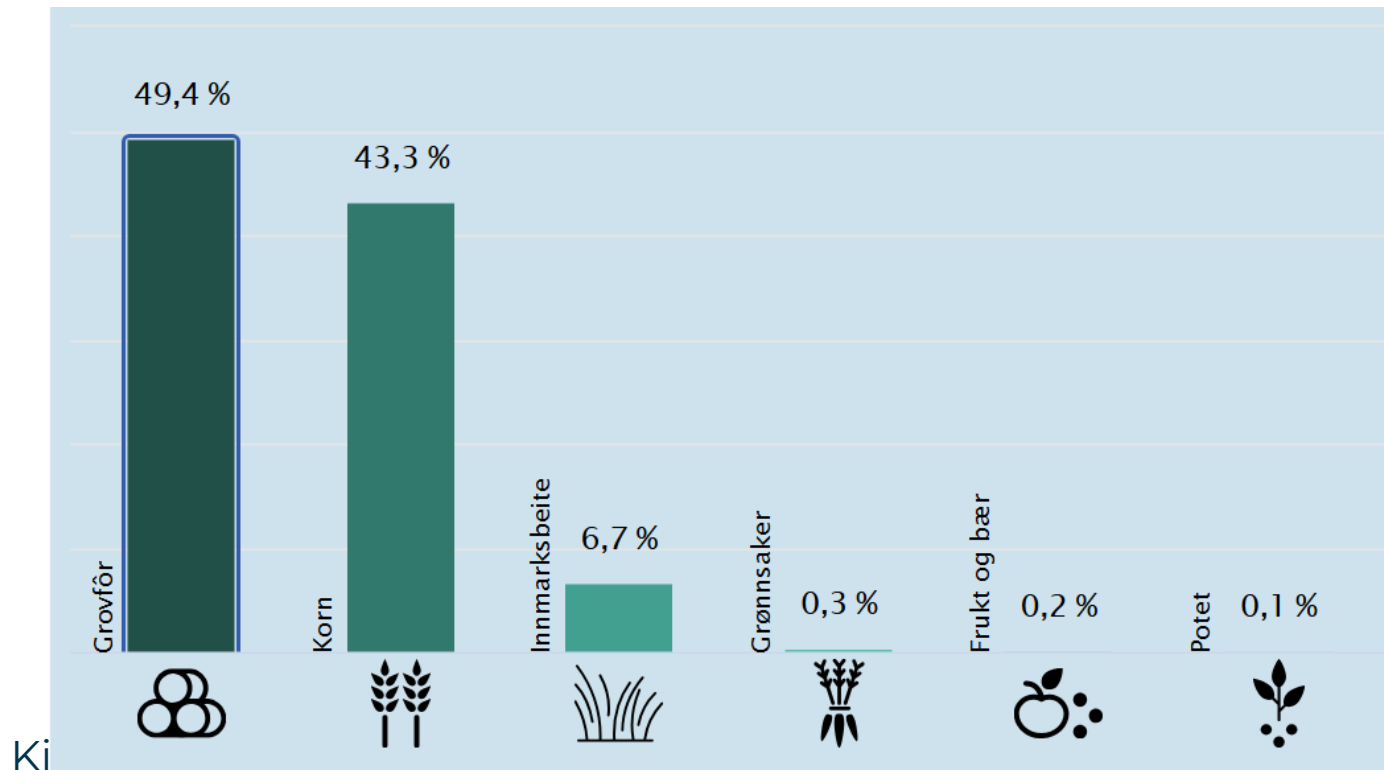
Gjennomsnittsstørrelsen på jordbruksbedriftene i Trøndelag er litt større enn gjennomsnittet for landet, med 299 dekar i 2021. Gjennomsnitt for landet var 259 dekar.

Fra 2000 til 2021 har jordbruksareal i drift gått ned med 3 prosent i Trøndelag Det er en lavere nedgang enn i landet som helhet, der nedgangen i samme periode var 5,6 prosent.

Hva bruker vi dyrkamarka til i Steinkjer?

Veksttype	Dekar	%
Innmarksbeite	11 493	6,7
Grovfor	84 368	49,4
Korn	73 921	43,3
Potet	136	0,1
Grønnsaker	440	0,3
Frukt og bær	380	0,2
SUM	170 738	100

Ki

Arealfordeling

86,8% av fulldyrka jord i Steinkjer er jordsmonnsmarklagte.

95,2% av den kartlagte jorda har god eller svært god kvalitet.

Arealklasse	Dekar	%
Jordbruksareal		
Fulldyrka	165 100	7,8
Overflatedyrka	868	0
Innmarksbeite	15 537	0,7
Skog		
Produktiv skog	859 184	40,5
Uproduktiv skog	248 501	11,7
Uklassifisert skog	9 726	0,5
Andre arealer		
Åpen fastmark	235 940	11,1
Snaumark	88 839	4,2
Myr, åpen	274 046	12,9
Myr, uklassifisert	6 960	0,3
Ferskvann	191 294	9
Bebyggelse og samferdsel	25 862	1,2
SUM	2 121 873	100

Kilde: Arealressurskart AR5, årsversjonen 2024, NIBIO.
Arealklassemerket

Hva kan nydyrkes?

Tabellen viser årlig godkjente dekar nydyrket areal i Steinkjer. Nydyrket areal varierer noe fra år til år.

219 359 dekar er kartlagt som dyrkbar jord. Dvs arealer som kan dyrkes opp til å bli fulldyrka jord.

Av den dyrkbare jorda ligger 41,9% i områder som ikke kan dyrkes opp ut fra dagens retningslinjer og lowverk (myr eller freda).

56,2% av arealene som kan dyrkes er i dag registrert som skog.

Av det dyrkbare arealet ligger 56,2% i klimasone 3, dvs godt egnet til fôrkorndyrking, 14% i marginalområder for matkorndyrking og 28% i marginal for fôrkorndyrking.

År	Antall daa godkjent
2025 (per 28.10)	378,5
2024	372,7
2023	164
2022	470,2
2021	619
2020	727,9
2019	609,3
2018	904
2017	184
2016	935

Grovfôr

I Steinkjer nyttes en betydelig andel av arealet til grovfor eller beite.

Av de vel **170 000 dekar dyrka mark i Steinkjer** er vel **80 000 dekar fulldyrka eng til grovfôr**, 11500 dekar innmarksbeite og 3 000 dekar nyttes til andre grovfôrvekster til fôr.

Det har vært **relativt stabilt** over tid.

Mekaniseringen i grovforproduksjonen har endret seg over tid, nå høstes mye med rundball og noe legges i plan/utesilo.

Det er nasjonale prosjekt med mål om å bedre grovfôr kvaliteten for å øke norskandelen i fôret. Dette handler både om jordhelse, sortvalg og riktig høstetidspunkt. Det er vesentlig protein som importeres for å kunne bruke opp den norske kornproduksjonen. Klimaendringene medfører mer uforutsigbart klima med mer regn og stiller økte krav til drenering og plantedekke også gjennom vinteren. Samtidig har vekstsesongen i Steinkjer blitt forlenget. Regional forskning er viktig i denne sammenhengen.

Korn- og kraftfôrproduksjon

83 prosent av kornproduksjonen i Norge foregår på Østlandet. Trøndelag har ca 15 prosent av produksjonen, men det varierer sterkt mellom år avhengig av vekstsesongen.

Det produseres i alt vesentlige **bygg i Steinkjer**.

Med endrede vekstforhold øker produksjonen av hvete og havre, men den er fortsatt liten. Figuren viser tonn produsert

I **2024 hadde 251 bruk i Steinkjer bygg på til sammen vel 60 000 dekar**, tilsvarende for havre 80 bruk med 9432 dekar, og hvete 30 bruk med 3313 dekar.

Verdiskapingen i kornproduksjon i Trøndelag var på 323 millioner kroner i 2021, en økning på 54 prosent fra 2015. Kornproduksjonen varierer mye fra år til år, og 2021 var et godt kornår i Trøndelag.

Steinkjer er største kornproduserende kommunene i Trøndelag, med henholdsvis **53** (2021) og **47 millioner** (2015) kroner i bruttoprodukt.

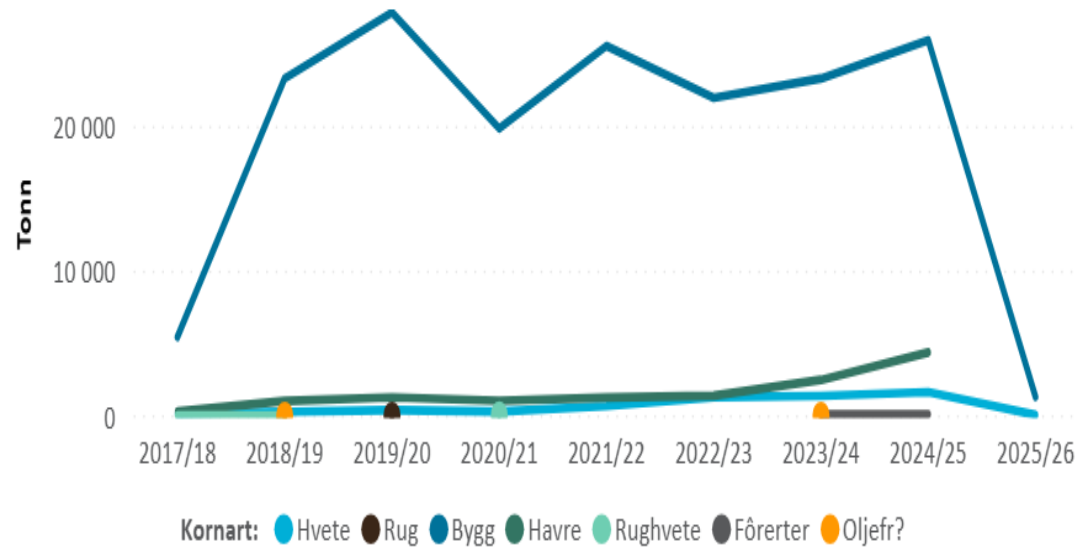
Matkornandelen er liten 6,7%. Det er overskudd av bygg til fôr i markedet.

Landbruksforum i Trøndelag har startet arbeidet med en handlingsplan for matkorn i Trøndelag.

Kornet levers i alt vesentlig til **Steinkjer Kornsilø SA**, som har 474 eiere, 8 ansatte (+innleie i sesong) (mottak, tørking, rensing og leierensing) I 2024 behandlet SK 53 000 tonn korn. De utvider og kjøpte nabotomta i 2024. Bygget levers videre til Felleskjøpet for produksjon av kraftfôr.

Felleskjøpet Agri SA har **kraftfôrfabrikk** i Steinkjer, med 41 ansatte. Det produseres svinefôr og drøvtyggerfôr. (konkurransen fra Fiskå på Verdalen og Norgesfôr Namdalseid)

Utvikling for valgte arter for STEINKJER i TRØNDELAG

0,4%

Økologisk andel

6,7%

Matkorn andel

Annen planteproduksjon - Jordbær

Bruttoproduktet fra annen planteproduksjon (enn korn) er beregnet til 310 millioner kroner for Trøndelag i 2021, og dette er en nedgang på 19 prosent fra 2015. Her er potet (89 millioner kroner), grønnsaker på friland (83 millioner kroner), frukt og bær (24 millioner kroner) og veksthusproduksjon (114 millioner kroner) inkludert.

Steinkjer hadde en verdiskaping fra planteproduksjon på 17,4 millioner i 2021. **Steinkjer hadde en stor nedgang i verdiskapingen fra planteproduksjon** fra 2015 til 2021. Det skyldes i hovedsak en **halvering av arealet av bær**.

I 2024 hadde Steinkjer 5 produsenter (èn færre enn i 2021) av jordbær med til sammen 225 dekar.

Jordbærproduksjonen foregår nå i alt vesentlige i tunneller, dette utvider sesongen og reduserer risiko, men krever også betydelig kapital.

Med de nye kostholdsrådene ønsker myndighetene økt grøntproduksjon, men med et marginalt klima, uforutsigbar vekstsesong og utfordringer knyttet til sesongarbeidskraft er risikoen i produksjonen stor.

Utmarka

I 2025 var det vel 4000 sauer, 5788 lam og 5700 storfe på beite i utmarka i Steinkjer. Antallet sauer på beite er redusert med over 1300 siden 2018. Antallet storfe i utmarka har økt med nesten 900 i samme periode.

Summerer vi uproduktiv skog, åpen fastmark, og snaumark i Steinkjer utgjør dette neste 600 000 dekar. Gjennom prosjektet «Arealrekneskap for utmark» har NIBIO vist at det kan høstes fôr til husdyr fra rundt 45% av utmarksarealet vårt, og at om lag halvparten av denne beiteressursen blir brukt i dag.

Det utbetales årlig litt i underkant av 500 000 kr til ekstraordinære tiltak for å legge til rette for beiting i Steinkjer. I tillegg kommer tilskudd som utbetales per dyr som faktisk beiter.

Teknologi med Nofencol legger til rette for økt bruk av utmarksbeite.

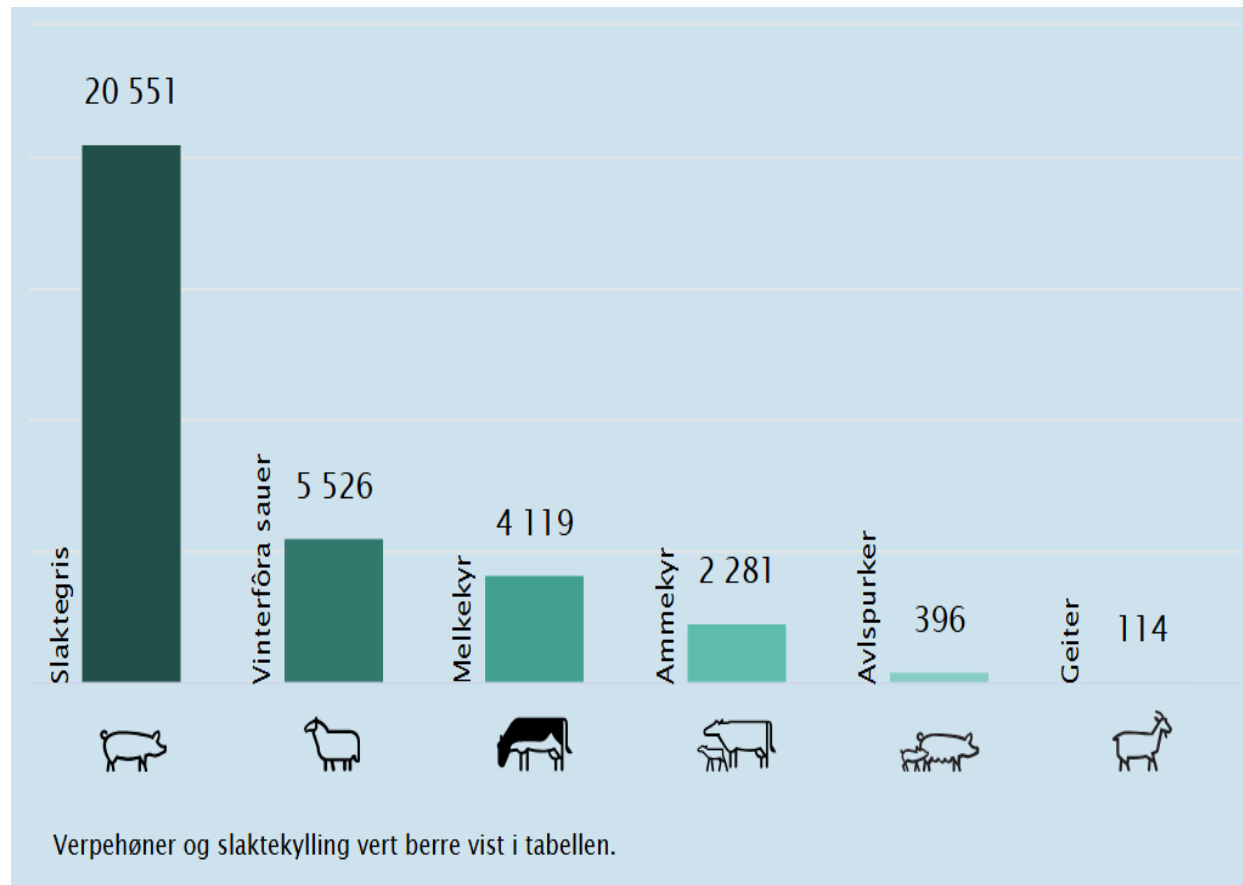
Av de truede artene lever 1330 arter (48 prosent) helt eller delvis i skog, mens 798 arter (**29 prosent**) er knyttet til kulturbetingede naturtyper som oppstår ved beiting.

Setring forekommer i liten skala i Steinkjer, men restaurering av setertømter har kulturhistorisk verdi og verdi i rekreasjonsøyemed.

Husdyra våre

Antall foretak med de ulike husdyrene og samlet antall husdyr i Steinkjer kommune i 2024.

Husdyr	Foretak	Antall dyr
Melkekyr	106	4 119
Ammekyr	96	2 281
Vinterfôra sau	79	5 256
Geiter	11	114
Avlspurker	8	396
Slaktegris	21	20 551
Verpehøner	34	238 245
Slaktekylling	35	4 136 713

Kilde: Produksjonstilskudd 2024, Landbruksdirektoratet

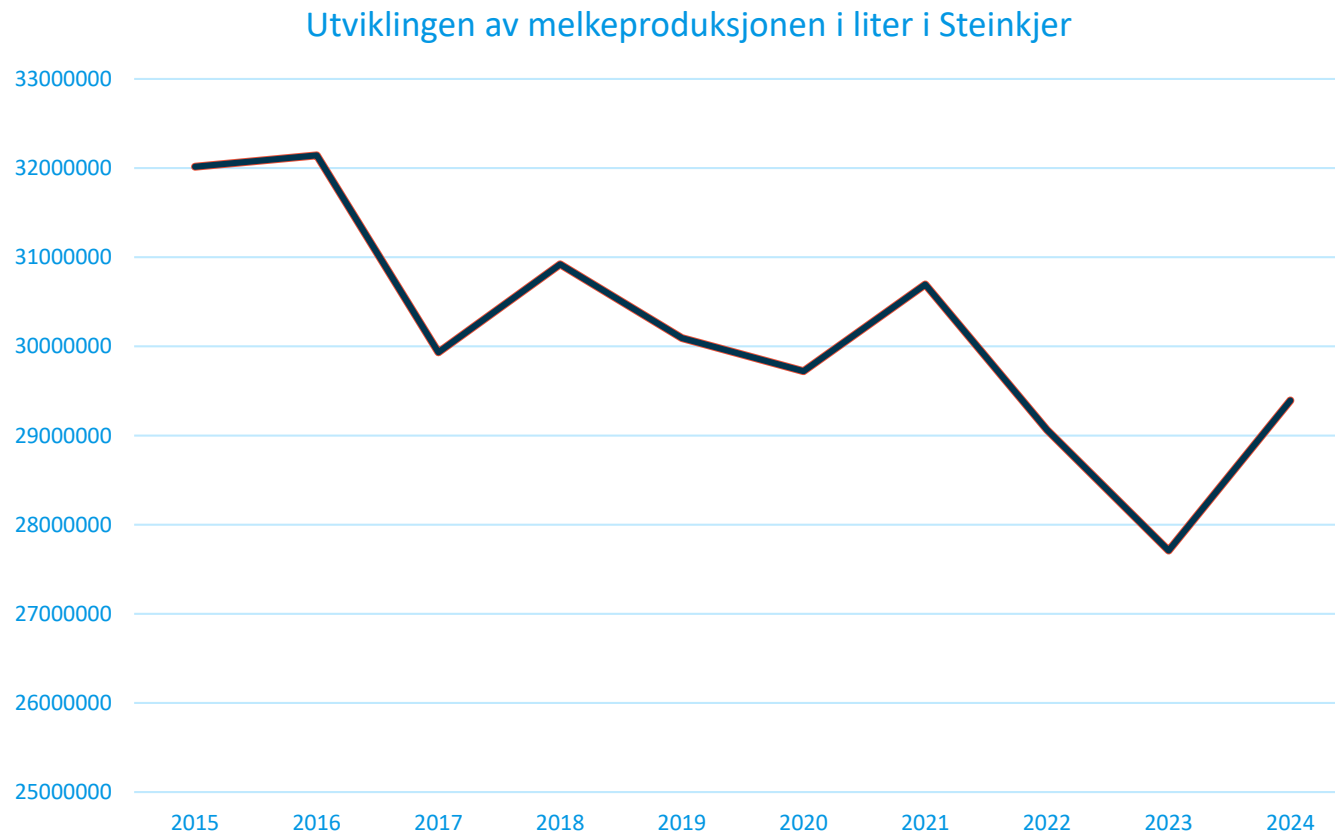
Melkeproduksjon

Kategori	Kumelk		
	Liter	Δ året før	Δ 5 år
OSLO	21 646	-27,3%	-26,8%
ROGALAND	284 594 612	10,2%	3,6%
MØRE OG ROMSDAL	129 057 417	3,4%	-2,4%
NORDLAND	99 499 916	5,2%	0,4%
ØSTFOLD	22 243 588	-1,1%	-6,2%
AKERSHUS	24 762 309	2,0%	-4,4%
BUSKERUD	28 508 777	-1,6%	-4,4%
INNLANDET	235 618 682	4,4%	-1,0%
VESTFOLD	12 922 461	-5,7%	-6,9%
TELEMARK	11 194 224	-0,4%	-4,8%
AGDER	44 294 830	4,8%	-0,6%
VESTLAND	166 887 049	5,2%	-0,6%
TRØNDELAG	311 268 774	6,5%	0,5%
TROMS	27 493 594	3,1%	-6,4%
FINNMARK	19 872 586	1,1%	-0,5%
Totalt	1 418 240 465	5,5%	-0,2%

- Melkeproduksjonen styres av kvoter knytte til det enkelte bruk. Nasjonal produksjon er ca 1500 millioner liter.
- Trøndelag er det fylket som har den største melkeproduksjonen og utgjør ca 22% av Norges totale produksjon.
- Melkeproduksjonen har høyest verdiskaping (bruttoprodukt) i Trøndelag med totalt 1,7 milliarder kroner. Det er en reduksjon for Trøndelag på 15 prosent fra 2015.
- Totalt var det 1 362 jordbruksbedrifter som søkte om produksjonstilskudd til 46 591 melkekyr i Trøndelag i 2021, en nedgang på 405 søkere og 6788 kyr fra 2015.
- Selv om det har vært en stor nedgang i antallet som driver med melkeproduksjon, har **melkeleveransene i fylket økt**. Trøndelag har opprettholdt sin andel av landets produksjon.

Melkeproduksjon i Steinkjer

Steinkjer produsert i 2024
29 millioner liter kumelk, som utgjør
2,1% av landets totale produksjon
og 9,4% av melkeproduksjonen i
Trøndelag.

Mindre enn 1% av melka i Steinkjer
er økologisk produsert.

Figuren viser utviklingen i antall liter
melk produsert i Steinkjer.

Vi merker oss en **betydelig nedgang i
Steinkjer i volum** eller absolutte tall.
Det betyr at Steinkjer taper
produksjon ift resten av landet.

Melkeprodusenter Steinkjer

Det er per september 2025 **106 melkeprodusenter** i Steinkjer.

22 produsenter produserer i **båsfjøs**. Dette utgjør 21% av produsentene, i Trøndelag har 33% båsfjøs og på landsbasis 42%

Gjennomsnittsliveransen per bruk i Steinkjer er på vel **270 000 liter**, som er over landssnittet (218 000).

I 2024 var det 4119 melkekyr i kommunen.

Melka foredles i hovedsak på TINEs meierer i Verdal og Tunga. Dette er store meierier og styret i Tine har vedtatt investeringer i Verdal.

Årstall	Antall hentepunkt *)	Levert kumelk, liter **)	Gj.sn. leveranse
2015	150	32 014 987	213 433
2016	145	32 124 545	221 548
2017	140	30 750 642	219 647
2018	137	31 644 874	230 984
2019	132	30 707 842	232 635
2020	125	30 350 847	242 807
2021	118	31 255 558	264 878
2022	116	29 505 188	254 355
2023	111	28 000 244	252 254
2024	109	29 659 114	272 102

*) Kilde: Råvaretorget (TINE)

***) Kilde: Landbruksdirektoratet

Verdiskaping i melkeproduksjonen

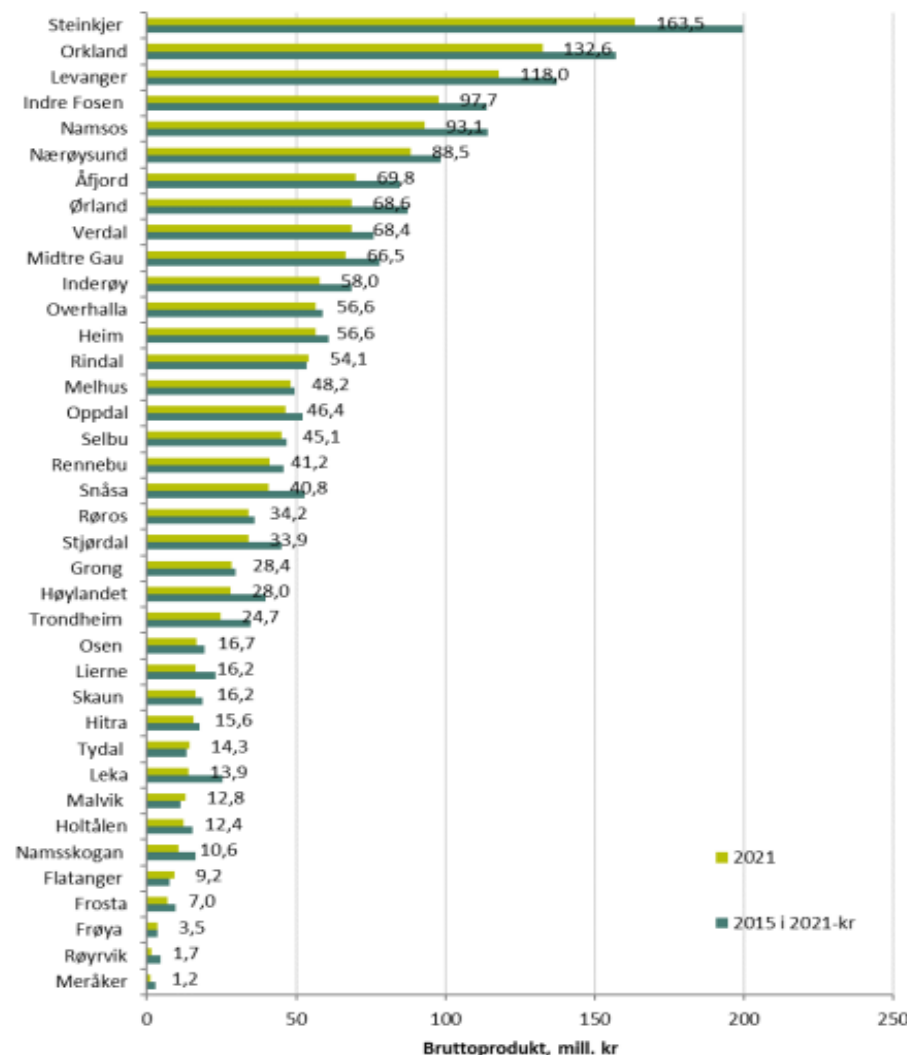

Figuren viser verdiskaping (bruttoprodukt) fra melkeproduksjonen 2015 (i 2021-kr) og 2021 fordelt på trønderske kommuner. Tall utenfor søylene viser bruttoprodukt for 2021 i millioner kroner.

Figurene illustrerer **Steinkjer sin dominans i Trøndelag, med en verdiskaping på 163,5 mill kroner.**

Etter 2021 har melkeprisene økt, og det er grunn til å anta at verdiskapingen har økt.

Etterspørselen etter melk har økt de siste to årene, godt hjulpet av en proteintrend og økt fokus på det naturlige og en debatt rundt ultraprossesert. Kostholdsrådene fastholder 3 magre meieriprodukter om dagen. Rabobank peker på at melkeproduksjonen kommer til å «trekke» nordover og østover i Europa pga klimatiske forhold i sør.

Storfekjøttproduksjonen

Trøndelag produserer 17 000 tonn storfekjøtt, nesten 20% av landets samlede storfekjøttproduksjon.

Storfekjøtt kommer både fra melkekubesetningene og ammekuprodusenter.

Kategori Fylke	Storfe Tonn	Δ året før	Δ 5 år
⊕ INNLANDET	18 410,7	-9%	-3%
⊕ TRØNDELAG	17 079,1	-3%	-4%
⊕ ROGALAND	15 591,2	-0%	3%
⊕ VESTLAND	7 357,2	-4%	-4%
⊕ MØRE OG ROMSDAL	6 111,3	-3%	-7%
⊕ NORDLAND	5 700,1	-3%	-8%
⊕ AGDER	3 719,4	-5%	4%
⊕ AKERSHUS	2 549,0	-14%	-2%
⊕ BUSKERUD	2 301,7	-12%	-6%
⊕ ØSTFOLD	1 832,9	-11%	-8%
⊕ VESTFOLD	1 762,9	-6%	5%
⊕ TELEMARK	1 418,4	-9%	-4%
⊕ TROMS	1 240,6	-13%	-10%
⊕ FINNMARK	626,3	-5%	-8%
⊕ OSLO	10,7	-26%	-9%
Totalt	85 711,5	-5%	-3%

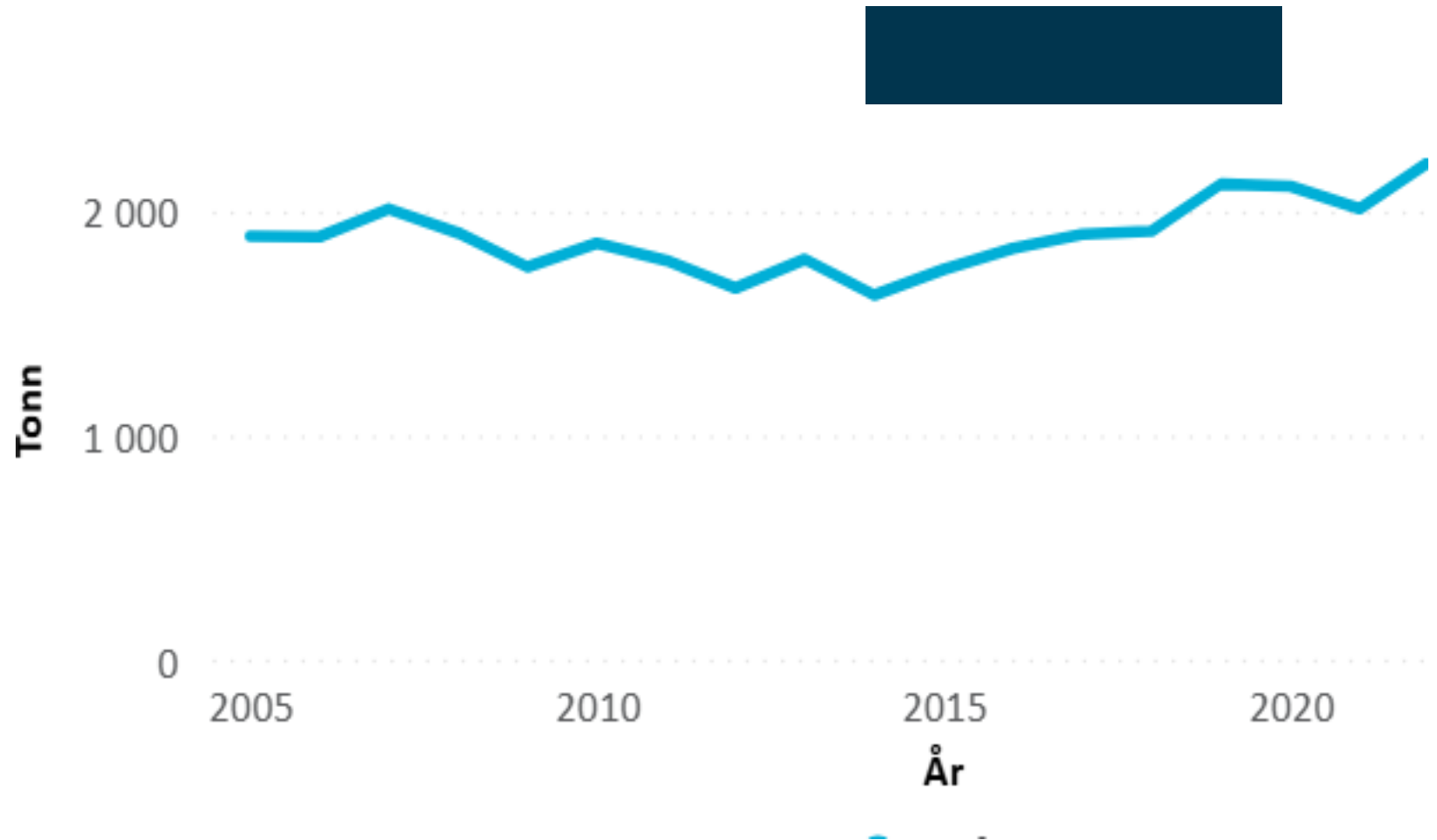
Storfekjøtt produksjon i Steinkjer

I Steinkjer ble det i 2024 produsert 2 152 tonn storfekjøtt.

Storfekjøtt produksjonen har økt.

Storfe slaktes på Norturas anlegg på Malvik og Eidsmo Dullims anlegg på Melhus.

Ammekyr

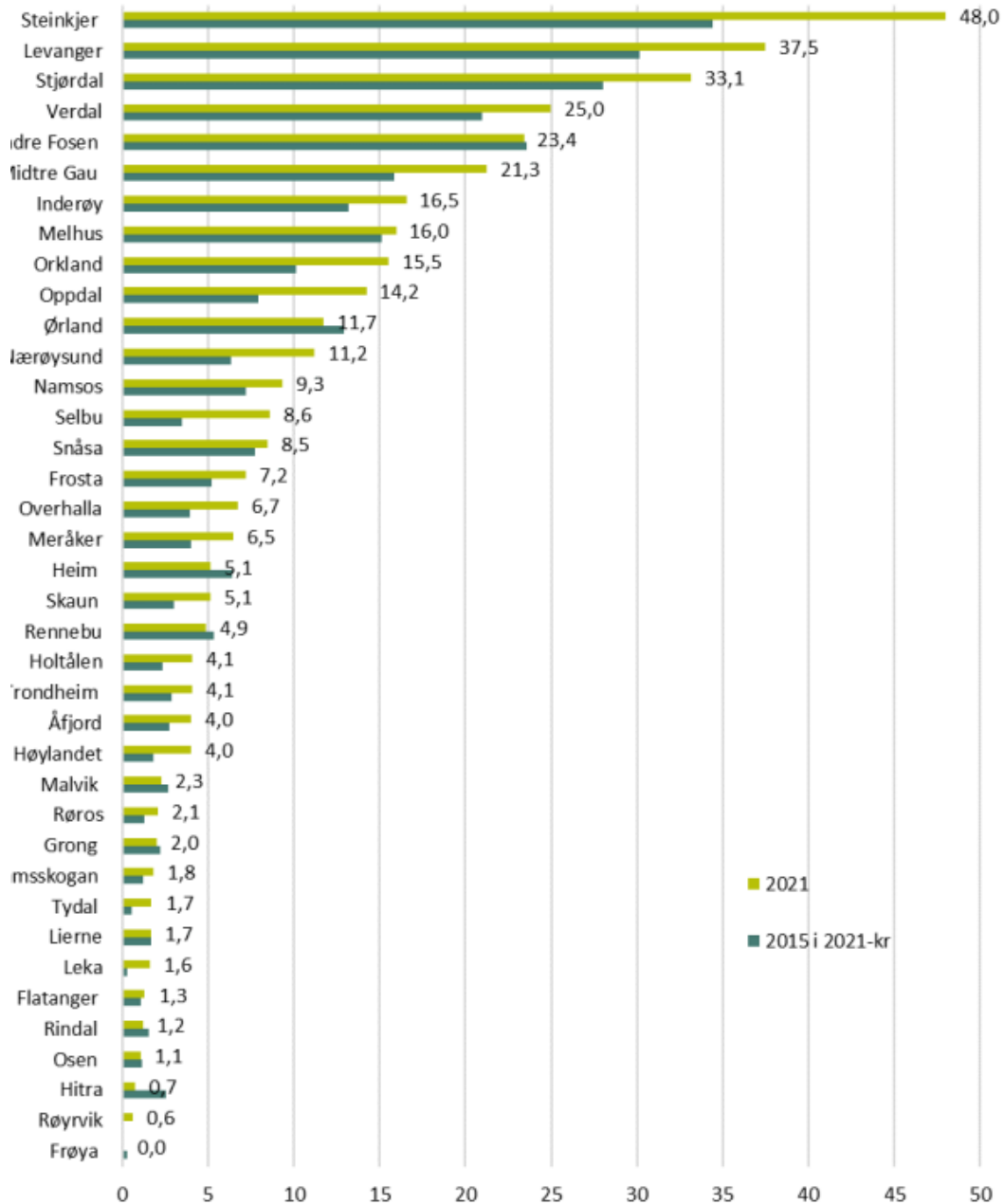
96 produsenter i Steinkjer hadde ammekyr i 2024, dette er en produksjon som ofte drives sammen med andre produksjoner som en del av melkeproduksjon eller sammen med kraftforbaserte produksjoner. 75 produsenter hadde ammekyr uten melkeku.

Verdiskaping fra kjøttproduksjon med ammeku er beregnet til 369 millioner kroner i Trøndelag i 2021, og dette er en økning på 27 prosent siden 2015. Denne økningen skyldes at **flere driver med kjøttproduksjon på ammeku** i 2021 sammenlignet med 2015.

I 2015 var det ammekyr på 744 jordbruksbedrifter i Trøndelag, med til sammen 12 768 ammekyr, mens det i 2021 var ammekyr på 899 jordbruksforetak og antall ammekyr hadde økt til 16 576.

Det kreves ikke så store produksjonstilpasninger og/eller kostnader å gå over fra melkeproduksjon til kjøttproduksjon på ammeku. Av 1 259 jordbruksbedrifter som hadde melkeproduksjon i 2015, og som også søkte om tilskudd i 2021, hadde **228 sluttet med melkeproduksjon**. Av disse 228 søkte **107 om tilskudd til ammekyr** i 2021, og i alt er det registrert 1739 ammekyr på disse jordbruksbedriftene. Av disse hadde 26 ammekyr allerede i 2015, men besetningsstørrelsen hos disse økte fra i gjennomsnitt 11,6 ammekyr til 23,1.

Tilsuddsordningene stimulerer også til ammekuproduksjon på bruk med melkeproduksjon.

Verdiskaping fra ammekuproduksjonen

Figuren viser verdiskaping (bruttoverdiskaping) for kjøttproduksjon på ammeku 2015 (i 2021-kr) og 2021. Tall utenfor søylene viser bruttoverdiskaping for 2021.

Steinkjer har sterk økning og høyest verdiskaping fra kjøttproduksjon med ammeku på 48 millioner kroner i 2021.

Steinkjer økte ammekutallet fra 1 479 i 2015 til 2 158 i 2021. Antall ammekyr i Steinkjer i 2024 var 2281.

2023/24 var preget av overskudd av storfekjøtt i markedet og betydelige lager. Situasjonen er bedret gjennom 2025. Kostholdsradene og klimafokus bidrar til noe lavere etterspørsel etter storfekjøtt, uten at det har fått store utslag så langt.

Fjørfekjøtt – Kylling

Det produseres **6609 tonn kylling i Steinkjer i 2024**. Det er nesten **6% av den nasjonale produksjonen**. Dette er en økning på 21% de siste 5 årene. Økningen i produksjonen siden 2005 har vært formidabel. Det er gjort store investeringer i denne produksjonen.

På landsbasis produseres det 110832 tonn og i Trøndelag 35443 tonn, eller 32% av landets produksjon.

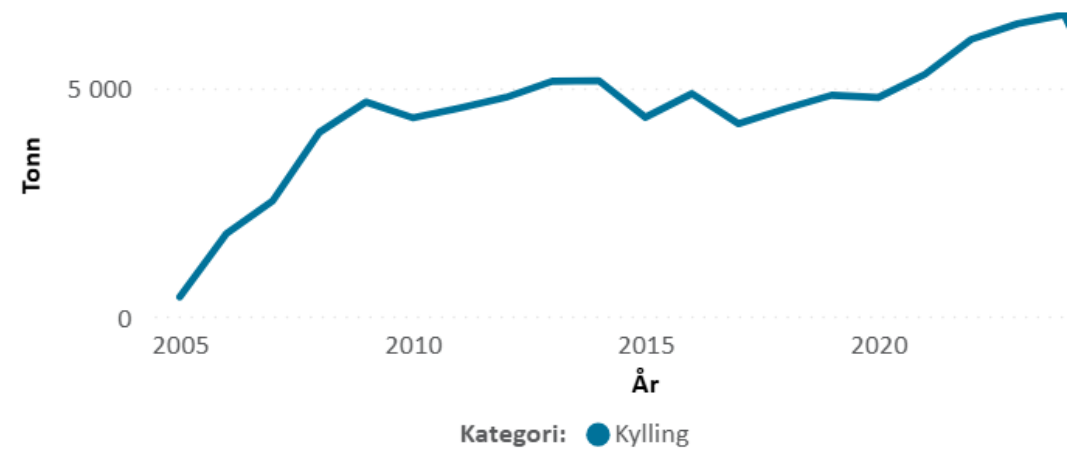
Det var 33 foretak med kyllingproduksjon i Steinkjer i 2024. Det er foretatt betydelige investeringer i kyllingproduksjon i Steinkjer.

Kyllingproduksjonen er en kontraktproduksjon og kyllingen leveres til Norsk Kylling (NK), ikke alle leverandørene i Steinkjer har fått avtale med NK etter at Nortura valgte å ikke bygge slakteri i Tr.lag.

Utfordringene er **krav til spredeareal**, spesielt knyttet til ny gjødselbrukforskrift og fosfor. (Strengere krav trer i kraft fra 1.januar 2027)

Utvikling for valgt kategori for STEINKJER i TRØNDELAG

Svin

- Samlet svinekjøttproduksjon i Norge er 128413 tonn i 2024, herav produseres 22 185 tonn i Trøndelag.
- **Svinekjøttproduksjonen er redusert i Steinkjer** og Steinkjer produserte **1760 tonn i 2024**. Både Levanger, Verdal, Inderøy og Frosta har større svinekjøttproduksjon enn Steinkjer.
- I Steinkjer var det i 2024 21 bruk med slaktegris og 8 bruk med avlspurker.
- Nortura Steinkjer slakter gris og har 109 ansatte. Dette gir også grunnlag for betydelig bemanning i Mattilsynet på Steinkjer
- Volum i primærproduksjonen er meget viktig for å opprettholde videreforedlingen.

Nortura Steinkjer

Slakter årlig 270 000 gris 2300 tonn gris

90 medarbeidere fordelt på tre enheter: slakteri, stab/støtte , teknisk

I tillegg til slakting, utvikles plussprodukter, skjærer råner og håndterer retur for hele trøndelag.

Bondens butikk har blitt en suksess med planer om utvikling

Egg

Det ble produsert 58467 tonn egg i Norge i 2024.

Steinkjer er den kommunen med desidert størst eggproduksjon i fylket og nest størst i landet, med hele 4576 tonn egg i 2024.

Det er bygd flere nye eggfjøs de siste 5 år og produksjonen i Steinkjer har vokst betydelig. Det er 36 eggprodusenter i kommunen.

Det er også bygd 2 oppalsfjøs for oppal av verpehøner. Beitstad Hønseri er et nyetablert hønseri som skal produsere omtrent 180 000 verpehøner i året for 32 eggprodusenter i Trøndelag og Nordland. 20 investorer har bidratt med kapital.

Det er utfordringer knyttet til **høner som har fullført verpeperioden**. Det finnes ikke slaktelinje og marked for disse og de gasses. Det er godt brukbare ressurser som i dag ikke nyttes.

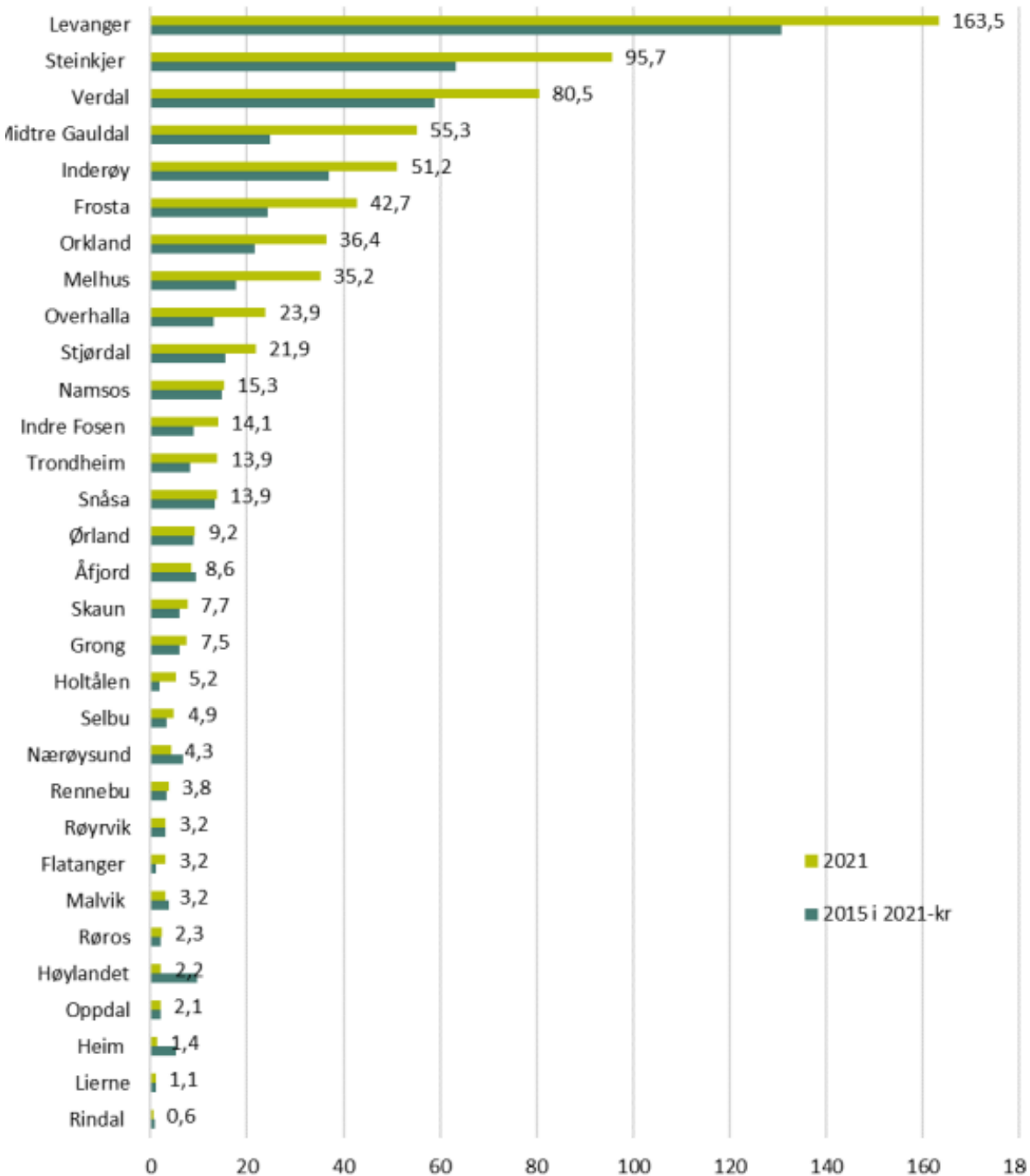
Verdiskaping i kraftfôrkrevende produksjoner

Figuren viser verdiskaping (bruttoprodukt) for kraftfôrkrevende produksjoner 2015 (i 2021-kr) og 2021.

Steinkjer hadde i 2021 en verdiskaping å nesten 100 mill innen kylling, egg og svinproduksjonen.

Sammenlignet med beregninger fra 2015, har verdiskaping fra kraftfôrbasert husdyrhold **økt med 39 prosent**. Verdiskaping fra svinehold og eggproduksjon har økt med ca. 21 prosent fra 2015, mens verdiskaping fra produksjon av fjørfekjøtt har økt med 95 prosent i samme periode.

Siden 2021 er det bygd ut vesentlig knyttet til eggproduksjon og oppal av verpehøner i Steinkjer.

Sau og lam

Det var **77 bruk med sau i Steinkjer i 2024** . De hadde 5281 søyer.

Det ble i 2024 produsert 122,8 tonn lam og sauekjøtt i Steinkjer, som er en reduksjon på 10% siste 5 år.

Produksjon av saue- og lammekjøtt i Trøndelag var 2 122 tonn i 2024, noe som utgjorde nesten 10 prosent av landets produksjon (21662 tonn).

Verdiskapingen fra sau og lammekjøttproduksjonen i Trøndelag var 265 mill i 2021. (Ned 25% fra 2015) For Steinkjer var tilsvarende tall **15,5 mill kr.**

Det er dårlig pris for sauekjøttet, lam er mer etterspurt.

Utfordringene er i stor grad knyttet til **rovdyr** på utmarksbeite og lav lønnsomhet.

Skogbruket i Steinkjer

I skogbruket varierer årlig hogst betydelig ut fra hogstmodne volum, tilgjengelighet, pris/økonomi og en rekke andre forhold som skogeiere vektlegger.

Over en årrekke er det avvirket mellom 80-120 000m³ skog i Steinkjer (se figur neste side). Avvirkningen har økt utover 2000-tallet. Steinkjer har hatt en lavere vekst i avvirkningene enn sammenlignbare deler av landet til tross for økte priser .

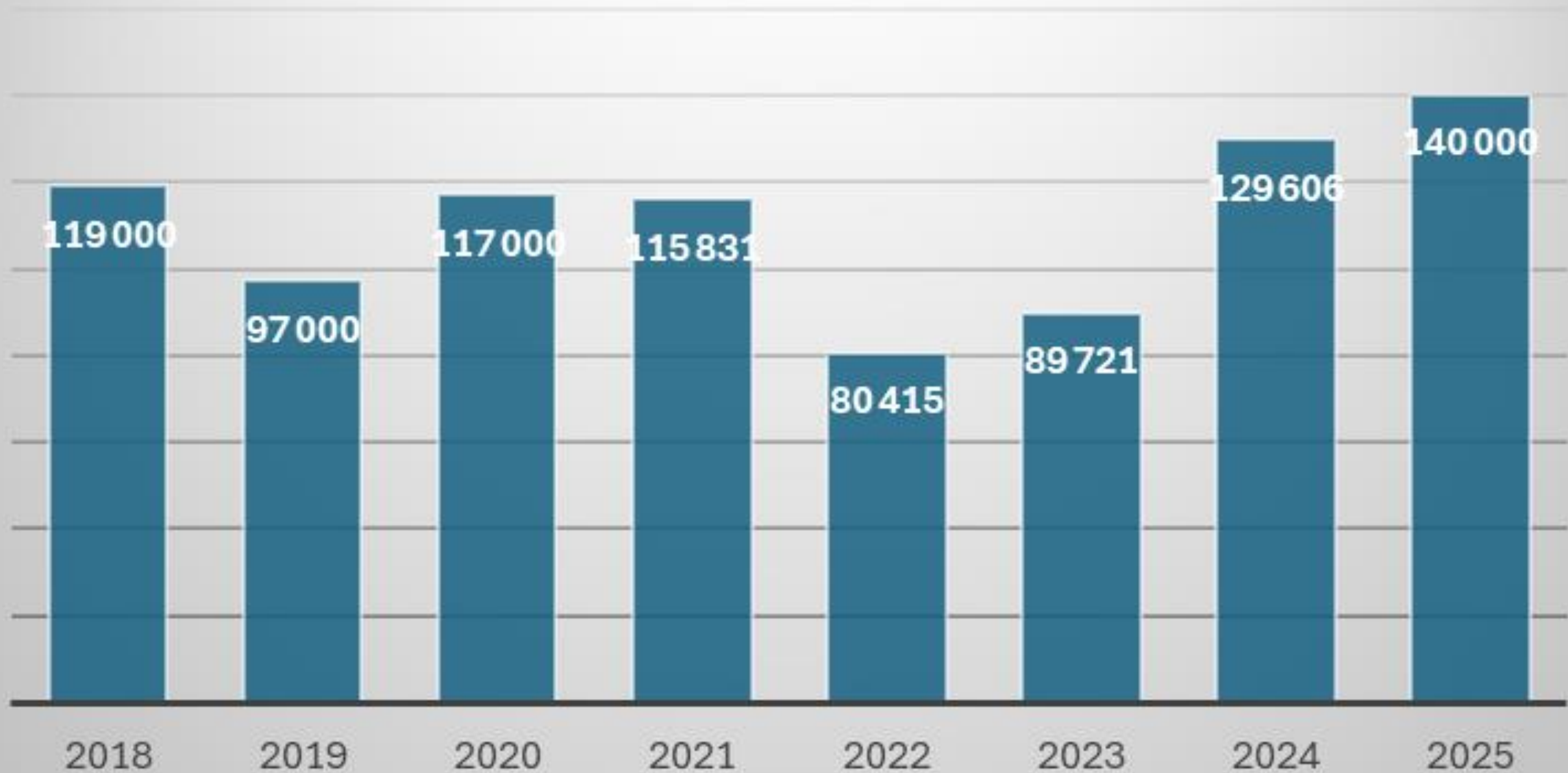
I 2025 er det avvirket betydelig mer (per november 140 000 m³). Dette skyldes store vindfall som følge av storm vinteren 2025 men også svært gode priser på tømmer. Tømmerprisene er redusert to ganger i høst.

Det er to hogstentreprenør-firmaer lokalisert i Steinkjer, disse opererer på tvers av kommunegrensene.

Det nyplantes mellom 400 000-500 000 planter per år. Ei utfordring er knyttet til arbeidskraft for å utføre dette arbeidet. Steinkjer er med i Skogfrøverkets prosjekt med å gi ungdommer opplæring og sommerjobb både med ungskogpleie og planting. Nord universitet satser på skogfag og tilbyr både bachelor og et årsstudium i skogfag fra høsten 2025.

Avvirkning

Skogeiendommene og sysselsetting

Det er i alt 14 302 skogeiendommer i Trøndelag (SSB, 2021), og om lag halvparten av disse er på under 250 dekar. Kun 15 prosent av trønderske skogeiendommer er på mer enn 1000 dekar. Små arealer per enhet bidrar til at skogen betyr relativt lite for økonomien til eierne, fellestiltak for eksempel knyttet til veier er ofte avgjørende for å utnytte skogens økonomiske potensiale.

Totalt er det om lag 20 millioner dekar skog- og tresatt areal i Trøndelag, hvorav ca halvparten er produktiv skog. Tall fra SSB og landsskogtakseringen viser at Trøndelag har 10 900 kvadratkilometer produktiv skogmark, 13 prosent av produktiv skogmark på landsbasis.

I Steinkjer er det 859 000 dekar produktivt skogareal, som utgjøre 40,5% av kommunens areal.

39 prosent av skogen i Trøndelag er granskog, 15 prosent er furu, og resten er ulike typer blandingsskog. **Granskogen i Trøndelag utgjør en femtedel av det produktive granskogarealet i Norge.** Stående kubikkmasse på produktivt skogareal i Trøndelag er 103,7 millioner kubikkmeter, hvorav 62 prosent er gran, 17 prosent furu og 21 prosent lauvtrevirke.

Stående kubikkmasse i Trøndelag har økt mellom 2000 og 2021. I 2021 var 16 prosent av dette hogstmoden skog (hogstklasse 5), mens 45 prosent vil bli hogstmodent i løpet av en 20-årsperiode (hogstklasse 4). Årlig tilvekst på produktivt, trøndersk skogareal var i perioden 2017-2021 cirka 3 millioner kubikkmeter. Basert på hogstmodenhet og restriksjoner, samt priser, finner NIBIO et balansekvantum for hogst på mellom 2,0 og 2,

Sysselsetting i skogbruket er vanskelig å estimere. I følge SSBs registerbaserte sysselsettingsstatistikk for skogbruk som hovednæring eller sektoren de har mest inntekt fra i en utvalgt uke i november for folk bosatt i Norge. Har Steinkjer 70 sysselsatte i skogbruk.

Trøndelag leverer 10 prosent av landets industrivirke av gran. Inntre Kjeldstad har en av lokasjonene sine på Steinkjer, og driver med saging, høvling og impregnering av tømmer. Dette er en viktig arbeidsplass i Steinkjer.

Tilleggsnæringer

Det er vanskelig å kvantifisere og finne tall for omsetning og sysselsetting i tilleggsnæringer.

NIBIO har beregnet at det var 503 årsverk, en omsetning på 1176 millioner kr og en verdiskaping på 736 mill fra tilleggsnæringer i Trøndelag i 2021.

I Steinkjer er det beregnet 38,6 årsverk og en verdiskaping på 57,3 mill kr.

I Steinkjer er verdiskapingen **størst fra jakt og fiske**, mens leiekjøring er nest størst.

Steinkjer er Norges nest største elgkommune, og er inndelt i 89 jaktfelt for elgjakt. Årlig skytes om lag 700 dyr.

Vilteksperten AS som har spesialisert seg på foredling av vilt, elg, rådyr, hjort og reinsdyr har med sine 25 ansatte en klar link til jaktinteressen .

Nord Universitet på Steinkjer tilbyr årsstudium og bachelor i Naturforvaltning.

Relatert virksomheter

NIBIO har beregnet at Steinkjer i 2021 hadde rundt 500 sysselsatte innen landbruksrelaterte næringer, med Nortura, Skanska Husfabrikk, sagbruket Inntre Kjelstad, kartongproduksjon i MM Follacell og Felleskjøpet kraftfor, og Tine rådgiving. Dette er **et for lavt tall** da f.eks leverandører og offentlig virksomhet rettet mot næringa ikke er kalkulert inn. (Se liste neste plansjer)

I tillegg kommer leverandører som selger innsatsfaktorer, utstyr og tjenester til landbruket (eks: FK og maskinfirmaer), og regnskapsfirma, bank, transportfirmaer som levere for eksempel inntransport av melk og slakt osv.

Og offentlig virksomhet og kompetansebedrifter (eks: NIBIO, Nord Universitet, Mære)

Leverandører til landbruket

Steinkjer har flere leverandørfirmaer direkte rettet mot landbruket:

- Felleskjøpet Agri SA
- Steinkjer maskinforretning (AK Maskin)
- Eik senteret
- Akershus traktor
- Tess
- Jostein Skei AS
- Espen Hatlinghus
- Innherred Landbrukstjenester (avløsere og sykeavløsning 22 ansatte)
- Veterinærer
- Regnskapsfirma
- **Lista kan gjøres lengre.....**

Rådgivning/kompetansebedrifter

Mære Landbruksskole (yrkesfag, studieforberevende, voksenopplæring og fagskole) et veldrevet gårdsbruk, utviklingsavdeling og forskningsfasiliteter. 97 ansatte

Nor Universitet avd. Steinkjer. 121 ansatte og 400 studenter

NIBIO avd Steinkjer 27 ansatte

Landbruksdirektoratet avd. Steinkjer 41 ansatte

NLR kontorsted Steinkjer 15 ansatte

Allskog, Skogselskapet og Skogfrøverket 5 ansatte

Bondelaget kontorsted Steinkjer 4 ansatte

Mattilsynet Steinkjer 14 ansatte

Innovasjon Norge landbruk kontorsted Steinkjer 5 ansatte på landbruk